

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Kösségek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona. — Telefonszám: 14.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Kossuth Lajos öröksége.

A szabadság szellőjének fuvalmát érzem, ha megcsendül e név: Kossuth Lajos. Fél századnak előtte e név maga felért egy hadsereggel. Gyújtott, lelkesített, mint az, aki a nevet viselte. Lángszavára csatába ment a gyermek és az agg és harcoltak, mint a titánok: a szabadságért, a magyar haza függetlenségéért.

Azóta új idő jött. Kossuth Lajos neve azonban ma is ragyog a maga fényében. Az egész nemzet egyforma lelkesedéssel siet egy pár nap múlva megülni azt a napot, amelyen 100 évvel ezelőtt született. A függetlenségi 48-as Kossuth-párt országos mozgalmat indított és nincs az országnak oly parányi zuga, amelyben ez visszhangot ne keltett volna. Nem is csoda. Annyi rokon vonás van a mostani idő és a között az idő közt, amikor Kossuth Lajos élére állt nemzetének. 1848 előtt a nép, a szolgaság jármát nyögte. A parasztnak — amely a nemzet többségét képezte — jogai nem voltak, hanem csak köteleességei. Az ő nyakába szakadt minden teher, ő fizetett adót, művelte a földesura földjét, ő csinált utat, terményeiből tizedet szedett ura, papja. Ezzel szemben az ur, a nemes semmi terhet nem viselt. Élt — ha volt miből — és élvezte a paraszt munkájának gyümölcsét.

Kossuth Lajos volt a nemzet vezére akkor, a mikor egy csapásra megváltozott ez az állapot és szabadabb, függetlenebb lett a magyar haza minden lakosa. De nemcsak az egyéni függetlenség és szabadság magvait hintette el ő. Magyarország mai szabadsága és függetlensége is nagyrészt az ő érdeme. Vértálcok és még gyászosabb szolgaság árán jutottunk el idáig az igaz, de Magyarországot ma mégis szabadnak és függetlennek mondhatjuk és népe is az. Egyenlőkké is lettünk mindannyian, kifelé pedig a többi nemzetek színe előtt önállókká.

... És mégis, ma, amikor arról van szó, hogy elzárándokoljunk a száz évvel ezelőtt született Kossuth Lajos színe elé, elszorul a szívünk. A fél század előtt elhintett magokból satnya fák nőttek, a magyar nemzet szabadsága, függetlensége nem felel meg Kossuth Lajos ideáljának. Igaz, hogy nem a régi szolgaság tért vissza, a jobbágy és nemes fogalmát az ócskaságok lomtára nyelte el.

Kérdézetek meg mégis a parasztot, szabadnak, függetlennek érzi-e magát? Hát az ur? a nemzet gerincze, a középosztály? Mennyi teher van mind a kettő vállán. Birtoka tele adóssággal, az adó térdre nyomja, az a liszt, amiből kenyere sült, romlott, a fűszer, amivel azt akarna adni a kenyérnek, hamisi tott. Az adósságot nem ő nevelte nagyra, hanem hiteltelősége. Az adó nagy, mert őt évenként eladja meggyőződését silány, olcsó pénzért, lisztje, fűszere, élelme rossz, mert nyakán ül, szolgaságba hajtja őt egy rém: az áruzsora.

Aztán hol van az egyenlőség? Siralmas dolgokat hallunk nap-nap után. Nincs egyenlőség sem a törvény előtt, sem az emberek szemében. Joga, igaza csak annak van, akinek pénze van, a szegény, az üldözött, nyomorult marad mindig.

Száz évvel Kossuth születése, ötvennégy évvel a szabadságharc megszületése után így állunk. És hozzá ez nem a pusztá véletlen műve. Magunk kelesztük, magunk teremtettük a romlást.

Álljatok elő ti, akik esztendőnkön át vertétek a melléteket, hogy ti vagytok Kossuth Lajos örökének a letéteményesei, ti vezetitek a magyar népet a függetlenség, egyenlőség, szabadság ideális magaslatára: álljatok elő, Kossuth Lajos szelleme előtt nincs-e okotok pirulni?

Széchenyi mondta, hogy szabad csak a vagyonos nép lehet. Mi pedig ma koldus nemzet vagyunk. Három évtized gazdasági politikája rossz volt, való-

ságos merénylet a nemzet zsebe ellen. Ha Kossuth nyomdokain akarunk haladni, ezen kell elsősorban fordítani egyet.

Ámde ne vádoljunk, mert vád minden egyes szó, amit kiejtünk, azok ellen, akik a visszaesésnek okai voltak. A segítség közel van, ezer mód van rá, hogy változtassunk a helyzeten.

Kossuth Lajos emlékére szobrokat állítanak országoszerre. A szobor törékeny jószág, az idő vasfoga elpusztítja előbb-utóbb azokat, s ritka szobor az, amelyik kifejezné a Kossuth nevéhez fűződő eszméket: alakítsunk Kossuth emlékére itt e vidéken is szövetkezeteket, ezek lesznek igazi letéteményesei Kossuth örökségének, ezek teremtik meg teljesen az ő ideálját: a szabad és független Magyarországot.

Sz.

Székelyekről székelyeknek.

Régen volt már, midőn a székely nép nagyobb tömegbe összegyűlve, tanácsot tartott a felől, hogy mit tevő legyen. De valahányszor a székelység vezetői négyülést hívtak össze, mindannyiszor komor fellegek tornyosultak a haza láthatárán s mindannyiszor vészkiáltás hangzott a Kárpátoktól az Adriáig: „A haza veszélyben van“.

Megtették ősapáink és apáink azt amit tehetek. Pedig a történelem tanúsága szerint igen gyakran a legkétségbeejtőbb körülmények között kellett küzdeniök. Emberöltöknön keresztül nem eshetett ki kezeikből a fegyver, apa fiának, fiu az unokának adta át a még vértől párolgo kardot eme szent föld, a családi otthon védelmezésére. Büszkeséggel hivatkozunk rájuk, pedig kérdés, hogy vajon érdemesek vagyunk-e e büszkélkedésre, vajjon az ő szellemeik nem haraggal fordulnak-e el tőlünk: méltatlan utódoktól?

Mert ime a századokon át tartó véres küzdelmek után eljött a mi korunk, a nyugalmas béke korszaka. Igaz, hogy „fegyveres béke“, igaz, hogy a nagy adók terhe alatt nyögünk, — de be kell vallanunk, hogy az egyéni szabadságnak, egyéni függetlenségnek soha akkora biztosítékai nem voltak, mint ma. És ezen béke korszaka hozza reánk a csapást? Ez legyen reánk nézve a súlyedés kora? Földjeink adóssággal terhelve; a középirtokos nagyobbára tönkre ment. Hivatalban van, vagy azt keres, a kisiparos és kisbirtokos tömegesen kivándorol, leányaink vásárra dobják magukat.

Megdöbbenve állunk meg a jelenség előtt, s önkéntelenül kérdezzük, hogy hol van a hiba s mi a segítség?

A munkás panaszol, hogy csekély a munkabér. A gazda panaszol, hogy a földből megélni nem lehet. Az iparos nem kap munkát. A kereskedő megbukik, hivatalt keres, a hivatalnoknak nem elég a fizetése. A katona főbelövi magát adósságai miatt.

A képviselő-választásoknál eladó a votumunk, sőt vannak jelenségek, hogy vallásbeli meggyőződésünket is cserbenhagyjuk pénzért, vagy hivatalért. Panaszolunk egy oláh bankra, majd a szász-bankra, másutt a tótokra, hogy birtokainkat oláh, szász és tót kézre juttatja s mi maholnap hontalanná válunk e hazában, melyet őseink oly véres küzdelmek árán hagytak reánk s melyet mi, méltatlan utódok a béke idejében sem vagyunk képesek megtartani. Ahol más szerezhethet és mi pusztulunk, ott feltétlenül magunkban kell keresnünk a hibát. Aki komolyan akar segíteni a bajon, az keresse komoly elszántsággal a baj forrását, ne takargasson, ne szépitgessen, ne tagadjon le semmit. Veszem tehát sorra én is azt, amit láthatok.

A munkás panaszol, hogy nem kap munkabért; és ime ezzel szembe állítva az egész társadalmon végig hangzik a panasz, hogy a cselédbér mind nagyobb és nagyobb arányokban emelkedik s a tisztességes, hűséges, szorgalmas cseléd mégis ritkaság. Ma egy 12—13 éves cseléd bére havonként 3—4 forint, a 18 év körüli 5—6—7 forint, az idősebb, gyakorlottabb 10—12 forint és teljes ellátás. Ha ezen állapottal szembe állítjuk az 500—600, sőt az 1200 forint évi fizetéssel javadalmazott hivatalnokét, akinek mondjuk középszámításban — az állami nyugdíjtörvény által is megengedett — négy gyermeke van, tehát maga, neje, négy gyermeke és egy cseléd, vagyis 7 személy között kell fizetését megosztania, egy személyre jut 170 forint. Midőn pedig

a cselédnek egy ily háztartásban havi fizetése legkevesebb 6 forint, vagyis évi 72 forint, évi élelmezése pedig 100 forintba feltétlenül számítható, világos, hogy a cseléd ama 1200 forintos fizetésből kivonja a maga részét, sőt teljes bizonyosságban látható, hogy ama 72 forint, amely neki ruhára és megtakarításra volna való, oly összeg, a milyenhez árnycsökkentés, hasonló célra, a család többi tagjainak semmi esetre sem jut. És minden tulajdon nélkül beláthatjuk, hogy ha a cselédben meg volna a jóakarattal, az erkölcsi erő, hogy saját függetlenségére józan, erkölcsös, tiszteletré méltó alapon törekedjék, ugy 10—12 évi becsületes szolgálat alatt megtakaríthatna akkora tőkét, amellyel a mai viszonyok között egy 10 holdas székely birtok tehermentesítését biztosítani lehetne. Hiszem, hogy akad is egy-egy, sőt tudnék is reá példát, de elszomorodva láthatjuk, hogy az ilyen példa ritka, mint a fehér holló.

A legtöbb férficseléd elissza, elduhajkodik s a legtöbb nőcseléd elcizomázza munkabérért. Emellett a nőcselédnek lelketlen ámitókra hallgatva, a nagy bér ígéréteinek felülve, idegen földre mennek, hol testüket-lelküket eladva, meguyomorodva, erkölcsüket, vérüket megrontva, haza jönnek a falu, a nemzet szegényére, anyagi, erkölcsi és egészségügyi süllyedésünkre.

Hol van tehát itt a hiba? Hogy a köznépből benne van, az tagadhatatlan. De midőn a gyermeket elítéljük, szabad-e a szülőt minden felelősség nélkül hagynunk?

Nem kell-e kérdeznünk, hogy ki volt ezen gyermeknek nevelője, testi-lelki és így erkölcsi gondozója s megtette-e ebbeli kötelességét?

Példákat látunk: előkelő urak szabadon üzik fajtalanságaikat — példaadásul a szegénynek; szabadon czégyeznek a kerítők s már a fiatal gyermekek sem mentesek hálóluktól. Hol van az apa, a kormányhatalom szigora!? Hát nem a lanyha nem-bánomság ütötte-e fel a fejét mindenütt? Egykor szörruhában esdekeltek az egyház pitvarában azok, akik ma selyemben, bársonyban czégyeznek s aranylánczot hordanak a nyakukon, amit mások vérén és maguk becsületességén szereztek. Egykor maga a társadalom zárta ki a kebeléből azokat, akik elsikámodtak, ma a házasságtörő is ünnepezt egyéniség, ha rangja és vagyona van, sőt sokszor ez által lehet hirre és vagyonhoz jutni.

A szülői háztól elszakadt cselédnek ki a gondozója? Erkölcsének ki az őrző pásztora? A törvény értelmében a cseléd ama családnak tagja, a hová szegődött, a gazda tehát apai fennhatósággal volna felruházva, de vajjon kéges-e ma a gazda erkölcsileg hatni a cselédre?

Hiszen a leggyakrabban mint bizonyos szerződésben álló ugyan, de perlekedő, ellentétes felek állanak egymással szembe, ahol a közös bizalom, az egymás iránt való jóakarattal, az egymás előnyeinek hűségese oltalmazása hiányzik s csak a pénzkérdés, haszonlesés, a mentől magasabbra csigázandó követelés uralkodik.

Csak a legközelebbi múlt század közepén, még a jobb módú székely gazda is bevitte ugyan a leányát a városba s szolgálatba adta, hogy ugymond: „tanuljon böcsületet“.

Sohasem esekedett a nagy bér után, de annál szigorubbán utánna nézett, hogy gyermeke olyan helyre ne kerüljön, ahol rosszat tanul. S most ott a nagy piac, itthon, vagy a legközelebbi Oláhországban, de akár Amerikáig. A kérdés az: ki ad többet érte?

A férficseléd is duhajkódóvá, iszákossá lett. Gazdagszik a korcsma s nagy a pálinkamérés után való jövedelem.

Hol van az erkölcsi erő, mely a nép szívére és eszére hasson?

Az erkölcsi erőt paragrafusba szorítani nem lehet. A népnek okos, igazságos vezetőre és nemes példaadásra van szüksége. És most nézzük, kik voltak a nép vezetői? 1. A közbirtokosság. 2. A pap-ság, 3. a tanítósság és 4. a hivatalnokok.

Ugy látszik, hogy a közbirtokosság az 1848. után átalakult viszonyokba magát beletalálni nem tudta. A szegre akasztott fegyver helyett most a tudomány, a fáradhatatlan szorgalom, a józan takarékosság és a tántoríthatatlan becsületességgel kellett volna magát körülbástyázni, hogy így egy bevehetően erősséget alkosson. S ezek helyett mit látunk? Az iskolázott hivatalhajtászt, a nyersebb testi fáradtsággal járó munka megvetését, a multakra való üres hivalkodást, az egyszerűségnek, takarékos-

nak lenézését, a családi előkelőség tufeszítését s hogy ez legalább egy ideig kiteljen, a birtok megterhelését. Előkelő birtokosokat és tisztviselőket találunk, kik nagyobb és apróbb adósságaikkal terhelve, évekig játszásként tekintélyest, míg nagyot zuhanva, magukkal rántják ferde felfogásban nevelt gyermekeiket s magukkal mindazokat, akik beléjük bizalmukat fektették. Megtántorodik a nép, elveszti erkölcsi egyensúlyát, megszűnik a bizalom, elapad a tekintély. Ez pedig a társadalomnak olyan betegsége, mintha az embernél azt mondanák, hogy vérkeringési akadályok állottak elő.

Eleget tettek-e tehát az ilyen földesurak a néppel szemben fennálló kötelezettségeiknek? Okos példadással jártak-e elül? Bankokat ők is alapítottak, akár az Albina. Könnyekre fakad a hazafi lelke, ha itt-ott a szomorú következményeket s az ezek után rohanó erkölcsi süllyedést látja... S ime ezek az urak most is tekintélyes emberek!...

A vallás tekintetében elfogult épen nem vagyok, egyaránt tiszteltem minden felekezetet s a jó lelkipásztor hivatását nagyra becsülöm, de úgy érzem, hogy a népre való befolyásuk nagyot csökkent. S elszomorodva látom, hogy midőn az ellenségek által körülövezett magyarságnak tömörülnie, egyetérténi kellene, ime a felekezeti gyűlölködés üti föl a fejét.

A tanítószag sem mindegyik felelhet meg ama magas feladatnak, amelyet magára vállalt. Férfi és női tanító-képzőink mind nagyobb és nagyobb tudományos követelésekkel állanak elő, talán azért, hogy a tudnivalókat tömeget lehetőleg leszorítsák. Hiszen igaz, hogy a tudomány mentől több, annál jobb, de az talán még kívánatosabb volna itt, hogy a tudomány növekedésével ne apadna a házi, kerti és mezői munkával való foglalkozás szeretete.

Mezőgazdasági állam falusi tanítójával szemben nem kellene olyan követelésekkel fellépni, mint egy városi, vagy egy iparos állam ipartelepén szolgáló tanítójával. A falusi tanítóknál talán kevesebb elméletet, de a gyakorlati életre, az ő falusi életére nézve annál több arravalóságot, a mezői gazdaságra való készséget és fáradhatatlan tevékenységet kellene várunk, hogy ne adja a földjét haszonbérbe, hanem inkább legyen a falu első mintagazdája. Persze, hogy a kényesen nevelt urak erre nem valók. De még annál kevésbé valók a városi kiasszonyok arra, hogy miután falusi tanítónők lettek, ők lennének a falu első mintagazdasszonyai. Tanítók és tanítónőknek gyümölcsstermelés, méhészet, zöldségtermelés, majorságnevelés, állattenyésztés terén példát kellene adniok, hogy miként lehet ama kis tagból, amely számukra jutott, okszerű gazdálkodás, szorgalmas munka és okos takarékoság útján szerény egyszerűségben gyarapodni. De most a kasza, kapa, főzőkanál nem nagy becsületnek örvendenek.

Példát kellene adniok a háziipar felkarolásában, hogy a külföldi termékektől lehetőleg óvakodva, a lehető legnagyobb fősvénységgel zsongorassuk azt a pénzt, amely a külföldi ipar gazdagítására irányult s lehetőleg minden iskolai vagy házi kézimunka a hazai nyerstermények gyakorlatias földolgozására törekedjék. Ideje volna már, mert esetleg elkésünk, hogy a még mindig szegényenpadon szemérmeskedő munkát oltárra állítsuk s nevelésünk legelső fokától a legfelső fokig annak tiszteletét ne csak hirdessük, de egész közönségünk énjévé és gyakorlatává tegyük.

Az újabb hangoztatott „művészi érzék nevelése“ ne legyen pusztán frázis, mely a mult idők egy-egy kiválóbb csillagának nevével és művészek felsorolásával dobálódik, mely inkább színészi páthosszal hirdeti a művek dicséretét, minthogy az alkotók szellemének legkisebb megközelítésére is törekedjenek. A művészi nevelésnek, vagyis a munka iránti tiszteletnek s alkotás iránt való készségnek, a társadalmat teljes egészségben kellene áthatnia, mert meg van annak a maga feladata a legfényesebb palotákban úgy, mint a legszerényebb kunyhóban. Egyik melegágyává az iskolát kellene tennünk, de a termelő föld a családi otthon. Mentől termékenyebb talajra talál ott a munka, annál távolabb üzetnek onnan a rossz szellemek, meghonosodnak az erkölcsök s közelebb jutunk az Istenség eszméjéhez és szeretetéhez.

A művészi érzék ne legyen a cziczómára irányuló hiúság, hanem nemes szoliditás.

Kereskedőink általában három csoportba oszthatók: az első rész szegénységből fáradhatatlan szorgalom és takarékoság útján gyarapszik s a kasza apránként gyűjti az erőt; a másik amint erőhöz jutott, lelketlen uszora, kapzsi gazdagodási vágy által fizetve, mindent elkövet anyagi gyarapodására, talán ez is szegényen kezd, de a legnagyobb luxussal végzi; a harmadik luxussal, adóssággal kezd s elszegényedve nyomoruságban végzi. Fájdalom, legtöbb példát találunk az utolsóra s legkevesebbet az elsőre.

Allami tisztviselőink osztálya sem mentes az előkelőbb életmód túlkövetelésétől, itt is nagyon kívánatos volna kiválóan leányainkat úgy nevelni, hogy talán kevesebb iskolázottsággal, de annál több életrevaló munkaerővel rendelkezzenek, mert már-már erőteljes munkaképes anyák állg találhatóak. Ezen a torna, a sport nem segít.

Mindezek után ismételnem kell, hogy szent legyen a föld, melyet a mindenható életünk fontartására adott, bűn legyen annak könnyelmű elzalogosítása, vagy épen elfecsérlése; szent legyen a munka, mely a föld termését s a nyerstermények okszerű feldolgozását biztosítja; szent legyen a munka, mely testünket edzi, lelkünket miveli és fejűditi,

nemtelen gondolatainkat elűzi; a családi otthonban megtart, erkölcsös életre szoktat és Istenhez vezérel.

Ezt hazafiúi aggodalommal irtuk meg a széke-lyeknek, de szól ez másoknak is. Komoly célokat léhasággal elérni nem lehet. **Székelly huszár.**

Megyei virilisták.

A legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok 1903-ik évre érvényes névjegyzékét a megyei igazoló választmány tegnap délután tartott ülésében a következőleg állította össze:

1. Szabó Albert 2432 korona 12 fillér. 2. Dr. Mezei Ödön 2299 52. 3. Teichner Jakab 2026 18. 4. Szöllösi Sámuel 2010 77. 5. Koncz Ármán 1811 18. 6. Flórián Bogdán 1705 70. 7. Dr. Daniel Gábor 1492 24. 8. Gál János 1487 09. 9. Ugron Zoltán 1477 13. 10. Dr. Török Albert 1310 08.

11. Fábrián József 1248 83. 12. Ugron Ákos 1185 51. 13. Ugron Gábor 1142 04. 14. Szabó Ferencz 1141 02. 15. Gyarmathy Ferencz 1059 14. 16. Kassai Ákos 1059 14. 17. Kedei György 1040 69. 18. Dr. Solymossi Lajos 1010 80. 19. Dr. Váleusik Ferencz 981 98. 20. Embery Árpád 949 74.

21. Gyárfás Endre 857 66. 22. Bartha Andor 818 75. 23. Jány Béla 792 08. 24. Persián János 720 22. 25. Dr. Gyarmathy Dezső 713 64. 26. Lántzky Sándor 675 40. 27. Müller Károly 673 02. 28. Dr. Simó Balázs 673 28. 29. Daniel Lajos 596 61. 30. Pálffy Károly 576 04.

31. Bajoczkai András 563 42. 32. Jung-Cseke Lajos 553 38. 33. Haberstumpf Károly 537 44. 34. Kassay F. Ignác 530 64. 35. Szenkovits János 525 98. 36. Jánosi Gyula 519 00. 37. Gramling László 513 11. 38. Gyertyánffy Gábor 507 50. 39. Gönczy Lajos 488 00. 40. Sperker Ferencz 482 84.

41. Biró Sándor 475 16. 42. Csanádi Zalán 467 08. 43. Gáspár Gyula 452 99. 44. Dr. Nagy Sámuel 448 82. 45. Farkas Lázár 448 26. 46. Jakab Gyula 444 90. 47. Fernengel Gyula 438 87. 48. Gergely Ferencz 427 17. 49. Sándor János 406 76. 50. Balácsi Ignác 406 37.

51. Ájvász Kristóf 388 74. 52. Sándor Domokos 387 22. 53. Pálffy Dénes 487 09. 54. Gáspár Sándor 375 72. 55. Hlatky Miklós 375 26. 56. Pávelka Márton 371 18. 57. Sándor Mózes 368 40. 58. Becsek Aladár 367 28. 59. Flórián Kristóf 364 83. 60. Orbán Dénes 361 90.

61. Fekete Bénéiamin 359 92. 62. Lengyel Sámuel 359 06. 63. Walter Vilmos 355 93. 64. Lőrincz Lajos 354 54. 65. Mánya Gergely 344 90. 66. Diemár Károly 340 20. 67. Hein Pál 340 14. 68. Novák Károly 337 86. 69. Jäger József 336 54. 70. Dr. Kassay Albert 331 46.

71. Kovács Domokos 330 03. 72. Jéddi Tamás 326 06. 73. Borbáth Dániel 321 14. 74. Soó Gáspár 319 48. 75. Szálasi Ferencz 317 86. 76. Lázár Antal 311 43. 77. Székely Mózes 309 62. 78. Kassay Domokos 307 70. 79. Molnár Károly 306 92. 80. Biró Áron 306 91.

81. Stein Salamon 306 65. 82. Kohn Izsák 302 15. 83. Lukács Domokos 302 14. 84. Sterba Ödön 300 80. 85. Ugron János 298 88. 86. Tamás Albert 295 98. 87. Rosmann Jakab 288 46. 88. Biró Mihály 287 30. 89. Reiner János 285 66. 90. Dr. Lengyel József 283 12.

91. Szentí Bálint 281 72. 92. Haurich Alfréd 281 55. 93. Solymossy János 278 00. 94. Benkő Mihály 272 98. 95. Robonyi Adolf 270 05. 96. Miskolczy Károly 267 86. 97. Bod Károly 264 20. 98. Nagy L. Mózes 263 61. 99. Vánki Kálmán 261 00. 100. Lengyel László 260 60.

101. Beteg Pál 259 00. 102. Tassaly József 257 49. 103. Kovács Dénes 257 30. 104. Gáspár József 252 95. 105. Dr. Ráczkó Sámuel 251 96. 106. László Domokos 248 40.

Póttagok: 1. Stein Izsák 247 55. 2. Kapcza Antal 245 52. 3. Homolay Lajos 243 04. 4. Zakariás Antal 242 06. 5. Mózes Dávid 241 64. 6. Sámson Lajos 238 43.

Ujdonságok.

Szeptember 19.

— Irta: Rákost Viktor. —

Magyar, ki ebben a hazában született, harmatos fűvében futkostál, porában játszodoztál, fájnak gyümölcséből ettél, árnyékában pihentél, napján megbarnultál: állj meg sietős utadban, töröld le homlokodról a munka verejtékét és vess visszafelé egy pillantást.

Férfiak pihenjétek meg, állítsátok meg a dübörgő gépeket, akasszátok szegre a kaszát; asszonyok, öltözzetek ünneplőbe; fiuk, leányok, tegyétek össze kezeteiket imádságra.

És gondoljatok mind Ó Reá.

Zugjanak a harangok! Lobogjanak a zászlók! A szép nemzeti színű zászlók, melyeknek pirosa a honszerelmet, fehére a becsületet, zöldje a reményt hirdeti.

Valami régi írónak könyvében olvastam egy bus mesét.

Élt egvszer, ki tudja hol, egy sápadt nép az őserdők mélyén, örök homályában. A nedves földön, kuszó növények, a sötétség undok férgei közt állt a tanyája, sohase látta az isten napját, hiába csavargott erre-arra, az erdő végtelen volt, bármerre fordult, boru, posvány, fojtó bűz fogadta. És a sápadt népnek adott az isten egy embert, aki hasadó szívevel látván nemzete nyomoruságát, föltépte sajtó keblét, kiszakította onnan a szívet és magasra tartotta... És e sziv elkezdett sugárzni, ragyogni, világítani és a vakhomály derülni kezdett. A nép összetódult az áldott csodára, az égő szíve ember elindult és a nép utánna. Áttörtek a sűrűn, mentek-mendegéltek, ki tudja hány napon át (mert a sápadt népnek sohase volt nappala) és ki tudja hány éjjelen át (mert a sápadt népnek mindig éjjele volt)... És egyszerre csak az erdő ritkulni kezdett, a széle világosodott, a bódult örömtias nép egyszerre előretódult, föltaszitva, elgázolva, összetiporva a lángoló szíve embert... s míg szemükkel, szájukkal itták a fényt, a szétaposott ember véres teste ott maradt elfeledve az erdő sötétségében.

... Ez a sorsa a prófétáknak, az apostoloknak, kik a köznek szentelik munkásságukat.

Magyar! El ne feledd nagyjaidat, kik önfeláldozásukkal a sötétségből a viláosságra kivezettek.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Botos Imre kolozsi állami elemi iskolai igazgató tanítót a székellykereszturi állami tanítóképző gyakorló iskolájánál, Belle áthelyezésével megüresedett állásra, tanítóvá nevezte ki.

Az Udvarhelymegyei muzum-egyesület megalakult. Az Udvarhelymegyei muzeum-egyesület, melynek alapszabályait a miniszter még a folyó év tavaszán jóváhagyta, 10-én, szerdán tartotta meg Dr. Damokos Andor alispán egybehívására alakuló közgyűlését, meglehetősen nagy érdeklődés mellett. Damokos alispán ismertette e megyei muzeum szükségét, s azon körülményeket, a melyek azt a mai stadiumig megelőzték, végül pedig a tisztikar megválasztását kérte. A tisztikar titkos szavazással, hat évi időtartamra a következőleg alakult meg: Elnök lett Jung-Cseke Lajos, alelnök Sándor Mózes, muzeumi igazgató Csehely Adolf, titkár Palmay József, jegyző Embery Árpád, könyvtárnok Dóza Jakab, pénztárnok Szabó András, ügyész Váleusik Ferencz dr. Ugyanakkor választotta meg az egyesület 30 tagu választmányát is; tagjai a következők: 1. Helybeliek: Ádám Albert, Becsek Aladár, Solymossy Endre, Gönczi Lajos, Soó Gáspár, Dr. Solymossy Lajos, Farczady Lajos, ifj. Galter János, Harsia Jusztinián, Kovács János, Lukinich Imre dr., Wirker Ernő, Nosz Gusztáv, Pap András, Persián János, Solymossy János, Beteg Pál, Spaller József, Spanyol Pál, Szabó Gábor, Bod Károly, Varga Károly. 2. Vidékiek: Borbély Sámuel, (Sz.-Keresztur), Boros Zsigmond (Homoródalmás), Böjthe Béla (Felső-sófalva), Ferenczi Lajos (Felső-rákos), Máthé János (Vargyas), Péter Sándor (Homoródvárosfalva), Szentí Bálint (Brassó), Vikár Béla (Budapest). Az ifju egyesület, mely nemcsak a megye régiségeinek gyűjtését tüzte ki céljául, hanem a körébe vágó tudományágakat népszerűsíteni is akarja, működését azzal kezdi meg, hogy október hó 5-én nyilvános felolvasó ülést tart, oly műsorral, mely alkalmas lesz a társaság iránt való érdeklődést fokozni.

A helyi Polgári önk. egyesület Kossuth-ünnepé. A Polgári önk. egyesület Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulója alkalmából f. hó 18-án, a nagy nap előestéjén az agyagfalvi emlékoszlop javára, a Budapest-szálló disztermében hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Nyitány, „Kossuth-induló“ a helybeli zenekar által. 2. Hymnus, Erkel Ferencztől. Éneki a Dalegylet. 3. Petőfi ébredése, drámai költemény E. Kovács Gyulától. Nemtő: Hann Pepi, Petőfi: Dr. Fodor Boldizsár. 4. Kossuth hymnus, Pap Zoltántól. Éneki a Dalegylet. Élképek: Zichy Mihály „Apotheozisa“ 1848—49. és 1867. Az élőképekben résztvesznek: Hein Eszter, Szentés Ilona, Mészáros Róza, Lakatos Vilma, Fischer Ferenczné,

továbbá *Mészáros Zoltán, Jakabos Miklós, Szabó Gyula, Pál Gyula, Benedek Aladár, Klein Ármin.* 6. Szózat, Egressytől. Éneki a Dalegylet. 7. Részlet Katona J.: „Bánk-Bán” című művéből. Bánk: *Csiki Albert*; Tiborc, öreg jobbágy: *Ifj. Szemerjay Károly.* 8. *Agyagfalvi székely induló*, a helybeli zenekar által. Helyárak: Páholy 5 korona, körszék I—II. sor 1 k, a többi sor 80 fill, karzati ülőhely 60 fill., földszinti állóhely 50 fillér, karzati álló 40 fillér. Jegyek előre válthatók Gyertyánffy Gábor könyvkereskedésében, az előadás napján este a helyszínen. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor. E hazafias ünnepélyre a város minden polgárát szívesen látja a rendezőség.

Halálozások. Folyó hó 11-én hunyt el *Kertész József* életének 50-ik, házasságának 23-ik évében. Halálával nejt szül. *Orbán Rebit*, gyermekei: *Árpád, Erzs, Róza és Irmát*, ugyszintén számos rokonnal borított gyászba. Hült tetemét a ref. vallás szertartása szerint tegnap délután helyezték örök nyugalomra. — *Kádár Domokos* égei ref. lelkész életének 62-ik, házasságának 36, lelkészkedésének 34-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát neje *Solymossy Jula*, gyermekei: *Borsos Benőné, Andor* csekefalvi ref. lelkész, valamint számos unoka és rokon siratja.

A községi iskola ügye. A már évek óta vajdó községi iskola ügye újra beláthatatlan időnkig nem fog megoldást nyerni, mivel, hála a miniszter atyai gondoskodásának, a város képviselőtestülete által elfogadott, a vármegye törvényhatósága által megerősített tervezetet, a napokban kelt határozatával megsemmisítette, s így az ügy újra abba a stádiumba jutott, amelyben már több mint öt éve stagnál. A város képviselőtestülete ugyanis a sok huza-vona, tervezgetés, bizottságok delegálása és azok jelentései által a már valóban odiozussá vált ügyet úgy határozta megoldani, hogy azt a saját tulajdonát képező sörtespiacra 80 ezer korona költséggel építteti föl. Ezt a határozatát azután, mivel meglebbezték — és ugyan mit nem felebbeznek meg? — a törvényhatóság helybenhagyta, a melyért viszont a miniszterhez appelláltak, s a miniszter ime, annak helyet adott, a határozatot a közig. biz. által még a múlt évben kiküldött szakértők véleménye alapján, megsemmisítette, s a képviselőtestület, mint ha misem történt volna, kezdbeti az ügyet lelegejéről. Ez ügyben e hó folyamán rendkívüli közgyűlés lesz, amikor — mint értesülünk — a tanács olyan javaslattal fogja az ügyet előterjeszteni, hogy a községi iskolát a jelenlegi óvoda helyiségben helyezzük el, a mely egy kis áldozattal a célra pompásan átalakítható lenne; az óvoda céljaira pedig egy kisebb, megfelelő helyiség lenne vásárlendő. A sok minden, már eddig tett javaslat között ez talán még az egyik leghelyesebb megoldása volna a dolognak, hogy azonban sikerül e keresztülvinni, s ha igen mikor, erre nézve kínos sejtelmek vannak, s köztük leginkább az, hogy gyermekeink még hány évig lesznek kénytelenek a jelenlegi célszerűtlen beosztás, rossz levegőjű, egészségtelen épületben megférni, a mely végtére is annyira közérdek, hogy emellett még a felebbezési eredménynyel járó dicsőség is eltörlül.

Parajdról írja tudósítónk: Az áll. népiskolában a beiratások a folyó tanévre, szept. hó 1-én vették kezdetüket. Maig beiratkozott 342 növendék, mely szám az összes tanköteleseknek a nagyobbik felét teszi ki. A rendes tanítás f. hó 9-én vette kezdetét. A beiratások — a legnagyobb erélylyel tovább folynak. — Itt érdemesnek tartjuk felemlíteni, hogy Parajd hat tanerőre berendezett, megyénk első rangú népiskolája hat évfolyamu s ezenkívül három évfolyamu gazdasági ismétlő iskola is van hozzá csatolva s mind a hat osztály arányosan van benépesítve.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közig. bizottsága 10-én, szerdán tartotta folyó havi ülését *Hollaki* főispán elnökle mellett, — melyen a múlt havi darabok nyertek elintézését. *Dr. Damokos* alispán tette meg elsőnek jelentését. A közigazgatás menetét mi sem zavarta; a pénztár váratlan vizsgálata és az utóállítások megejtettek. Megemlékezett *Sándor János* miniszteri bizosnak vármegyénk érdekében teendő szükségességek helyszíni tanulmányozásáról, ugyszintén a székely kongresszusról. Alispáni iktatóra 1482 ügydarab érkezett, amelyből 1335 nyert elintézését. Az alispáni jelentésnél *Hollaki* főispán felhívta az alispán figyelmét a bögözi, ugyszintén a bethlenfalvi aránkás lóhere táblákra, melynek okát abban találja, hogy az irtást tavasszal nem elég részletesen teljesítik. — *Barabás András* árvászéki elnök jelentéséből kitűnt, hogy a megye árvászékeinek iktatójára érkezett 1568 drbból 1398-at intéztek el. A hó végével gyámság alatt 11054, gond-

nokság alatt 829 egyén maradt. Székelyudvarhely város árvászékeknél gyámság, illetve gondnokság alatt 509 egyén van. — A tisztifőorvos jelentését *Dr. Kassay Albert* th. főorvos tette meg. A közegészségügyi állapot a múlt hóhoz viszonyítva kedvezőnek mondható, amennyiben a vörheny megyszerte kevesebb számban merült föl s teljesen szórványos jellegű lett. Orvosrendőri hullavizsgálat 12 esetben tartották. A közórházban ápoltak 142 beteget, a hó végével visszamaradt 50 férfi, 33 nő. — *Sziklay P. Gyula* s. tanfelügyelő jelentette, hogy a szorgalom időszak beálltával a tanítás több iskolában megkezdődött. Válaszol a múlt ülésen *Gróf László* biz. tag azon kérdésére, hogy miképpen történhetik az meg, hogy a benei ág. iskolánál hivatalos érintkezésben a német nyelvet használták, a mely ügyben ő azután a miniszterhez felterjesztést tett. E felterjesztésre a miniszter válasza a sürgetés dacára sem érkezett még le, s ha az megtörténik, ugy a biz. legközelebbi ülésén azt bemutatja. — *Diemár Károly* kir. ügyész jelentéséből kitűnt, hogy a központi és a két járásbíróház fogházában összesen 3 vizsgálati és 1 elítelt fogoly volt letartóztatva. — *Roediger Gyula* h. pü. igazgató jelenti, hogy a tárgyalás alatt álló hó folyamán egyenes adóban befolyt 33462 kor., hadmenetességi díjban 340 korona, bélyeg- és jogilletékben 6054 kor., fogyasztási- és italadóban 29570 korona, dohányjüvedékben 33264 korona. Ideiglenes házadómentesség 2 esetben lett engedélyezve. — Az állami építészeti hivatal főnök jelentését *Gróf László* főjegyző olvasta föl. Ugy az állami mint a törvényhatósági utak és uttesttartozékai jók voltak, közlekedési akadály nem fordult elő. — *Zonda* áll. állatorvos jelentése szerint az állategészségügy az előző hóhoz viszonyítva, kivéve a sertésveszt kedvezőnek mondható. — A közgazdasági előadó jelentését ugyancsak *László* főjegyző terjesztette elő. Augusztus hó első napjaiban az időjárás kedvező volt, azonban a hó vége felé beállott esőzések sok helyen a cséplést meg a behordást megakadályozták; s így most már megállapítható, hogy a közepesen aluli eredmény várható. A tárgysorozat tulnyomó részét adóügyi felebbezések tették ki. A biz. ülés végével a fegyelmi és gyámügyi felebbezések küldöttség ülésezett.

Mátyás király-szobor gyűjtő bizottság kérelme. A Mátyás király-szobor gyűjtő bizottsága tájékoztatót akar szerzeni arról, hogy a begyűlt pénz mennyiben fedezi a szobor költségeit, lapunk utján felkéri mindazokat, kiknek kezeihez gyűjtőív érkezett, hogy azt a begyűlt pénzzel együtt, lehetőleg sürgősen a Mátyás király-szobor gyűjtő bizottsága címére Kolozsvárra megküldeni sziveskedjék.

Eljegyzés. *Váci József* eljegyezte *Simó Mariska* kisasszonyt, Csik-Szt.-Királyon.

Sebestyén Sándort, a helybeli református egyházközség rokonszenves, segéd lelkészét, a ki a jelzett minőségben két évig működött s a nehéz és hosszú rendes lelkésznélküli időkben oly elismerésre méltó buzgó odaadással, lelkiismeretséggel, tapintatossággal vezette az egyháznak különös spirituális ügyeit, *Dr. Bartók* püspök e hónap elején az olaszteleki lelkészi állomásra nevezte ki. Udvarhelyi híveitől folyó hó 21-én fog elköszönni arról a szószékéről, a honnan oly lelkesen hirdette az evangéliumot. Ez alkalommal az istentisztelet alatt *Morascher* zenetanár fog az orgonán játszani; az ima és beszéd között ugyancsak az ő vezetése alatt a polgári dalkör fog énekelni.

Két közoktatásügyi körrendelet. A folyó 1902—903-ik tanév megnyitására a vallás- és közoktatásügyi miniszterium két fontos, a népiskolai oktatás fejlesztésére alapvető körrendeletet bocsátott ki. Mindkét rendeletnek a népoktatás helyes és magyar hazafias irányban való fejlesztése és gyakorlatilag is hatékonyvá tétele a célja és ennek elérésére fölötté alkalmas és eredményt biztosító intézkedéseket léptet életbe. Az általános rendeletben abból kiindulva, hogy az összes népoktatási intézetek egymással szorosabb kapcsolatba hozandók, az iránt intézkedik a miniszter, hogy a *kisdedővodák* az elemi népiskolákkal szerves összefüggésbe jöjjenek, különös sulyt léven arra helyezendő, hogy a kisdedővodákban a nem magyarajku gyermekek foglalkoztatását a magyar nyelvnek mint államnyelvnek ismeretéből való bevezetéssel összekössék. Intézkedést tartalmaz e rendelet az iránt is, hogy az elemi mindennapi és ismétlő tanfolyamok szerves kapcsolatba hozassanak és ezért az elemi népiskolák mindegyikénél meglegyen a hat évfolyam és ezenkívül minden iskolához három évfolyamu gazdasági ismétlő iskola is csatoltassék. A népoktatás hatásának fokozása és a közéletre való megőrzése céljából a miniszter a tanítóknak ismételtlen figyelmébe ajánlja — mint márczius hóban kiadott rendeletével is — az ifjusági egyesületek szervezését és az e téren kitűnt népoktatóknak külön jutalmakat helyez kilátásba. Ezen egyletek természetesen a magyar hazafiság szolgálatába állítandók. Az általános rendeletben végül hivatkozik a miniszter a magyar nyelv kotelező tanítását elrendelő 1879. évi XVIII. t.-cikk végrehajtása tárgyában június hóban kiadott rendeletére, a melynek legszigorúbb betartását nemcsak az állami, hanem a községi és felekezeti népiskoláktól is a legerélyesebben és mulasztás esetén a kellő megtorlással való fenye-

getéssel követeli. A különös rendelet az elemi népiskolák hat évfolyamának mindenütt való létesítése és az osztályok arányos benépesítése tekintetében tartalmaz részletes intézkedéseket.

A város ház tervezete. Amidőn a városi tanács egyik régebben tartott közgyűlésében, a képviselőtestületnek a város háza építése iránt tanusított el-lenszenvéből kifolyólag, a piacon levő és a város ház céljaira vásárolt s jelenleg kamatozatlanul heverő értékes telket az iskolának javasolta átengedni: a képviselőtestület annyira szívére vette a dolgot, hogy inkább késznek nyilatkozott a város házat felépíttetni, s a polgármestert nyomban utasította, hogy a legközelebbi közgyűlésre ilyen értelemben tegyen előterjesztést. Ez a legközelebbi közgyűlés talán február hóban történt meg, amikor a tanács csakán megterette az előterjesztést, nyilván ugy okoskodván, hogy a közgyűlés előbbi kijelentéséhez konzekvens maradjon, s a város ház építésébe bele megy, amit annyival is könnyebben megtehet, mivel az semmi, vagy 1—2 % pótdóval fogja a polgárságot megterhelni, ha ugyan fogja. Azonban a képviselőtestület, amidőn látta, hogy ugy járt mint a szaván fogott gyermek, s itt kitérésnek alig van helye, elkezdett, hagyományos elvéhez képest okoskodni, még pedig olyan formában, hogy az az épület nekünk talán igen nagy: mert sok szobája van, talán nem elég nagy: mivel az árucarnoknak nincs hely benne, a redoutja is talán fölösleges stb. stb., azonban végeredményben mégis ugy határozott, hogy az építést a meglévő terv némi változtatásával viszi keresztül. Az olvasó talán ki is találja, hogy ezután mi következett: a határozatot meglebbezték a törvényhatósághoz, mivel az épület nem elég — nagy. A törvényhatóság a felebbezésnek nem adott helyet, hanem igenis a meglévő tervet fogadta el a kivételre. Ezt a határozatot — természetesen — a miniszterhez felebbezték meg, a ki a törvényhatóság határozatát helyben hagyta. A tanács ezt a határozatot a legközelebbi közgyűlésében fogja előterjeszteni, s a módzatokra nézve is javaslatot tesz.

Egy tehetséges fiatal diszítő-szobrász, agyagiparos, *Filip Dezső* telepedett le városunkban, hogy e téren Magyar- és Németországban szerzett tapasztalatait értékesítse. Műtermét a szakiskola közelében nyitotta meg s legközelebb egy állandó tárlatot nyit, a hol ebédlő-, szalon- és hálószoba kályhák, kandel-lók, takaréktűzhelyek, lakások és nyilvános helyek diszítésére szolgáló szoborművek stb. állítatnak ki. Eladóira szánt diszedényei már most is megtekinthetők. Felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét e székely származású szobrászra, a ki ernyedetlen szorgalmáról — kellő támogatás mellett — szép sikereket érhet honi agyagiparunk fejlesztése körül. 181

Székelykeresztur közönsége *Kossuth Lajos* emlékét alábbi módon ünnepli meg: Szeptember 18-án este a várost kivilágíttatja, a város közelében fekvő „Jézus kiáltó” hegycsúcson örömtűzet gyújt, tűzijátékot rendeztet, s a *Kossuth-téren* felváltva a helybeli Polgári és népzenekarok játszanak. 19-én reggel 48 ágyulóvés, s délelőtt fél 10 órakor az ev. ref. templomban hálaadó istentisztelet tartatik. Az énekdarabokat végzi a helybeli m. kir. tan. kép. intézet ifjusága *Végler Gyula* ének- és zenetanár vezetése alatt. Játszik a polgári zenekar is. Alkalmi imát mond *Karácson István* helybeli ev. reform. lelkész. *Rákosi Viktor*nak remek *Kossuth-fohászát* pedig *Varga Dénes* alsó-siménfalvi unitárius lelkész imádkozza el. Templomozás után disz képviselő-testületi gyűlés tartatik nyilvános jelleggel. Este 7 órakor a *Kossuth-téren* tartandó ünnepéget fáklás menet vezet be a Polgári zenekar kísérete mellett. Az alkalmi emlékbeszédet *Dr. Szolga Ferencz* unit. gymn. tanár tartja. Majd *Sándor Géza* körispataki unit. lelkész szintén *Rákosi Viktor* nemzeti miatyánk szerű *Kossuth fohászát* mondja el. Alkalmi költeményeket mondanak: *Fazekas Pál* tank. kertésztanító és *Telman József* IV. éves képezdei növendék. Az ének és zene-részt e helyen is a képezdei nemes ifjuság és a Polgári zenekar végzi. Esti ünnepséget közvacsora követi. Ez alkalommal a városban élő 48-as honvédek megvendégeltetnek. E város közönsége tehát illő és méltó lelkesedéssel készül a nagy és szent ünnepélyre, s multjához ez alkalommal is hű akar maradni.

A vágóhid tervezete elkészült. A város képviselőtestülete tudvalevőleg a vágóhid építési módzatainak megállapítása végett még a kora tavasszal egy bizottságot delegált, a mely az ifj. *Galler János* mérnök által, az ő utasításai nyomán, készített tervezet a napokban elfogadta. A vágóhid és melléképületei a költségvetési előirányzat szerint 62 ezer koronába fognak kerülni.

A Történelmi Lapok új (8-ik évi) folyama ez év szeptember közepén megindul. E lap, melynek 1892—98. évi folyama a legbecsesebb adalékokat gyűjtötte egybe a szabadságharcból, a melyek különben veszendőbe mentek volna, ismét életre kel és felkeresi az igaz hazafiak házi tűzhelyét. Új folyama az Argentiniában élő 80 éves *Csetz János* tábornok emlékiratait fogja közölni. Kiterjeszkedik a magyar

történelem általános részére is és foglalkozni fog a Mátyás király lovasszobra leleplezése részleteinek leírásával. Előfizetheti Kolozsvárt, egy évre 8 koronával, a folyó évi folyamra 3 koronával. A lap gazdagon lesz illusztrálva.

Keresek október 1-étől kezdődőleg egy három szoba, konyha, kamrából álló lakást. Czim a kiadó-hivatalban.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adóznak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.
O—b Gy. P—d. Közleményét várjuk.

Kiadja Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Arany János Kemény Zsigmond
Arany László Szigligeti Ede
Bajza József Tompa Mihály
Czuczor G. Vajda János
Garay J. Vörösmarty Mihály
munkái csakis a Franklin-jéle

Magyar Remekírók gyűjteményéből
Senki más ez időszert ki nem adhatja,
mert kizárólagos kiadó joguk

a FRANKLIN-TÁRSULATÉ.

Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 kor.

Az öt kötetből álló első sorozat megjelent. Tartalma:
Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.
Tompa M munkái I. Sajtó alá rendezte Lévy József.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
Csiky G. színművei. Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

E gyűjteményt kiegészíti:

Shakspere összes színművei

6 kötetben

kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet köve 30 kor. helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak a

Franklin-féle MAGYAR REMEKÍRŐK

rendelők. Havi részletfizetésre beszerezhetők.

Vigyázat! a megrendelésnél, hogy a kinalt gyűjteményben a fönnt felsorolt írók beunfoglaltatnak-e?!

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

STOWASSER J.

[cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. közös, és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója

BUDAPEST,

II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék
összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák,
bögők, fuvalák, klarinetek,
trombiták, czimballmok.

Saját találmányu

TÁROGATÓK

30 firtól feljebb
iskola és zongorakíséret ingyen

Harmonikák

legjobb elpusztíthatatlan hangok-
kal. Különlegesség: aczelhangu
hangverseny-harmonikák, saját
minták

Teljes zenekar felszerelések
a legjutányosabb árban,
előnyös feltételek mellett.

Képes árjegyzékek

és pedig külön-külön: a) hangszerekről, b) harmoniumokról
c) harmonikákról,

ingyen és bérmentve.

Szám ad 4641/1=902.

szgb.

Pályázati hirdetés.

Udvarhelyvármegye homoródi járásának dályai körében a körbábai állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám folyó évi október hó 1-ig feltétlenül adják be.

Javadalmazás: évi 180 konona fizetés, továbbá minden egyes szülési esetenél 2 kor. segédkezelési díj, — mely évente 70–90 koronára megy fel.

Oklánd, 1902. szeptember hó 10.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró helyettes.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb padlófénymáz és zománcz (Glazur)

a Berkes-féle

'Emke' padlófénymáz

Elsőrendű,
jobb mint bármelyik, mert könnyen szárad és
szagtalan,

viztől nem lesz feltos.

Kapható:

STERBA ÖDÖN

fűszerkereskedésében, Sz.-udvarhelyt.

Pártoljuk a magyar ipart!

Egyes szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenként kapható

Fővárosi színházak műsora

Kiadja:
LAMPEL R. Wodianer F. és Fiai
os. és kir. udv. könyvkereskedése.

1. *Az ördög mátkája.* Népszínmű. Géczy István.
- 2–3. *A hivatalos feleség.* Vigjáték. Savage-Márkus J.
- 4–5. *A császár ezredese.* Színmű. Ohnet—Fái J. B.
- 6–7. *Az államtitkár ur.* Vigjáték. Bisson-Ambrus Z.
- 8–9. *A talizmán.* Drámai rege. Fulda-Makai E.
10. *Szöke Katalin.* Dráma. Voss-Makai Emil.
11. *Bánk-Bán.* Katona József.
12. *Kisértekek.* Színmű. Ibsen-Rudnyánszky Gy.
- 13–14. *A kikapós patikárus.* Bohózat Gandillot-Heltai
15. *John Gabriel Borkmann.* Színmű. Ibsen-Jászai M.
- 16–17. *A Benoiton család.* Vigjáték. Sardou-Váradai A.
18. *Ifjuság.* Dráma. Halbe-Szomaházy.
19. *A becsületesek.* Dráma. Rovetta-Hegedüs Gy.
- 20–21. *Medea.* Szomorujáték. Grillparzer-Ambrus Z.
- 22–23. *A persely.* Bohózat. Labiche-Delacour-Góth S.
- 24–25. *Frou-Frou.* Színmű. Mailhac-Halévy-Fái J.
26. *A vasgyáros.* Színmű. Ohnet-Fái J. Béla.
- 27–28. *Fedora.* Dráma. Sardou-Paulay Ede.
- 29–30. *Lecouvreur Adrienne.* Dráma. Scribe-Legouvé-Csepreghy.
31. *Niobe.* Bohózat. Paultou-Szomaházi I
- 32–33. *Az agglagények.* Vigjáték. Sardou-Ambrus Z.
- 34–35. *Az egér.* Vigjáték. Pailleron-Fái J. Béla.
- 36–37. *Roberto de Pedrosa.* Dráma. Echeagaray-Szalai.
38. *Felhőszakadás.* Népszínmű. Gerő Károly.
- 39–40. *Rejtett arca.* Vigjáték. Blumenthal-Adorján S.
41. *Turaser Bertalan.* Dráma. Langmann-Ágai B.
42. *A harang.* Színmű. Kazaliczky Antal.
43. *A hipnotizált anyós.* Bohózat. Bisson-Kövesy.
44. *A pártütők.* Vigjáték. Kisfaludy Károly.
45. *Gringoire.* Színmű. Banville-Csepreghy.
46. *Az idegesek.* Bohózat. Michel s Lubiche Hlovai.
47. *Az aranyasszony.* Vigjáték. Schönthan és Koppe-Ellfeld.
48. *Toska.* Dráma. Sardou-Makó Lajos.
- 49–50. *Szent-e vagy örült?* Dráma. Echeagaray-Szalay
51. *Az utcai énekesleány.* Lirai ötlet. Echeagaray-Szalai.
52. *Mozgó fényképek.* Bohózat. Blubenthal és Kadelburg-Heltai.
- 53–54. *A vadkacsa.* Színmű. Ibsen-Gerő Attila.
- 55–56. *A nők barátja.* Vigjáték. Ifj. Dumas Sándor-Kürthy E.
57. *Adorján báró.* Prém József.
58. *Kean.* Vigjáték. Id. Dumas Sándor Hevesi S.
- 59–60. *A haramiák.* Szomorujáték. Schiller-Hevesi.
61. *A végrehajtó.* Bohózat. Sylvane és Artus-Béldi Isidor.
- 62–63. *A vándormadár.* Színmű. Prém József.
- 64–65. *A becsület.* Színmű. Sudermann-Fái J. Béla.
66. *Henschel fuvaros.* Dráma. Gerhart Hauptmann-Molnár F.
- 67–68. *Othello.* Schakespeare-Endrei Zalán.
69. *Dodó főhadnagy.* Vigjáték. Pekár Gyula.
- 70–71. *Farsang utólja.* Dráma. Hartleben-Beöthy.
72. *A Robinsonok.* Vigjáték. Makai Emil.
73. *A sárdi hás.* Népszínmű. Géczy István.
- 74–75. *Hamlet.* Schakespeare-Zigány Árpád.
- 76–77. *Lear király.* Schakespeare-Zigány Á.
78. *Homok-sátonyok.* Vigjáték. Molnár Gyula.
79. *Dr. Szeleburdy.* Énekes bohózat. Guthy-Hegedüs.
- 80–81. *Georgette.* Színmű. Sardou-Fái J. Béla.
82. *Francillon.* Színmű. Dumas S.-Paulai E.
- 83–84. *A velencei kalmár.* Schakespeare-Zigány.
- 85–86. *A makrancos hölgy.* Schakespeare-Zigány.
- 87–88. *A seókimondó asszonyság.* Színmű. Sardou-Fáy és Makó.
- 89–90. *A hálókoszik ellenőre.* Vigjáték. Bisson-Zempléni.
91. *A végrehajtó.* Vigjáték. Ábrányi Emil.
- 92–93. *Tudós professzor Hatvani.* Vigjáték. Makai
- 94–95. *Coriolanus.* Schakespeare—Petőfi.
96. *A tartalékos férj.* Bohózat. Guthi-Rákosi.
- 97–98. *A szombatosok.* Színmű. Somló Sándor.
99. *Moritur.* Sudermann, I. Teja. Makai, II. Friczike. Fái J. Béla. III. *A férfi.* Makai.
- 100–101. *Othon.* Sudermann. Dráma. Márkus M.
102. *A becsületbíró.* Zivuska.
- 103–104. *A sasok.* Vigjáték. Guthi-Rákosi.
105. *Belasco.* Pillangó kisasszony. Faludi.
106. *Katalin.* Ered. operette. Dr. Béldi-Fejér.
- 107–108. *A nevezetes kastély.* Vigjáték. A. Bisson és J. Berr de Turique-Heltai Jenő.
- 109–110. *Karácsony.* Drámai látványosság. Dickens.
- 111–112. *A páholy.* Laufs és Kraatz-Kabos Ede.
- 113–114. *A képviselő ur.* Bohózat. Guthi-Rákosi.
- 115–116. *Kurucz Feja Dávid.* Történelmi színmű. Fényes Samu.
- 117–118. *A métely.* Színmű. Briex-Molnár Márton.
- 119–120. *Balassa Bálint.* Tört. színjáték. Martos F.